

Kuntavaalituloksen vahvistaminen ja tuloksesta tiedottaminen

Keskusvaalilautakunta 16.04.2025 § 38
419/00.00.00.04/2024

Valmistelija

Keskusvaalilautakunnan sihteeri

Kunnan keskusvaalilautakunnan tehtäven mukaisesti keskusvaalilautakunta vahvistaa kuntavaalien tuloksen ja suorittaa mahdolliset tasatilanteiden arvonnat ennen vaalien tuloksen vahvistamista keskiviikkona 16.4.2025.

Ehdokkaiden saamien äänimäärien laskeminen yhteen ja vertausluvun antaminen

Vaalilain 88 §:n mukaan ehdokkaiden saamat äänimäärät lasketaan yhteen siten, että samaan vaaliliittoon kuuluvien puolueiden ehdokkaiden äänimäärät tulevat vaaliliiton hyväksi, vaaliliittoon kuulumattoman puolueen ehdokkaiden äänimäärät puolueen hyväksi ja yhteislistaan kuuluvien valitsijayhdistysten ehdokkaiden äänimäärät yhteislistan hyväksi. Jos käy ilmi, että ehdokas ei ole vaalikelpoinen tai on kuollut tulevat sellaisen ehdokkaan saamat äänet kuitenkin sen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan hyväksi, johon ehdokas kuuluu. Vaaliliiton, vaaliliittoon kuulumattomien puolueiden, yhteislistojen ja yhteislistoihin kuulumattomien valitsijayhdistysten ehdokkaat saavat paikkoja samassa suhteessa kuin missä niiden äänimäärä on kaikkiin hyväksyttyihin ääniin nähden.

Edelleen vaalilain 89 §:n mukaan vaaliliittoon kuulumattomaan puolueeseen ja kuhunkin yhteislistaan kuuluvien ehdokkaiden keskinäinen järjestys puolueessa tai yhteislistassa määräytyy heidän saamiensa henkilökohtaisten äänimäärien mukaan. Tässä järjestyksessä ehdokkaille annetaan siten, että kunkin puolueen tai yhteislistan ensimmäinen ehdokas saa vertausluvukseen puolueen tai yhteislistan hyväksi annettujen äänten koko lukumäärän, toinen puolet siitä, kolmas kolmanneksen, neljäs neljänneksen ja niin edelleen. Vaaliliittoon kuuluvien puolueiden ehdokkaiden keskinäinen järjestys määräytyy puolueesta riippumatta heidän saamiensa henkilökohtaisten äänimäärien mukaan. Tässä järjestyksessä ehdokkaille annetaan vertausluvut siten, että ensimmäinen ehdokas saa vertausluvukseen vaaliliiton hyväksi annettujen äänten koko lukumäärän, toinen puolet siitä, kolmas kolmanneksen, neljäs neljänneksen ja niin edelleen. Yhteislistaan kuulumattoman valitsijayhdistyksen ehdokkaan vertauslukuna on hänen saamansa äänimäärä.

Vertauslukujen pohjalta määritellään vertailtavien ryhmien keskinäinen suhteellisuus. Kunkin ryhmän sisällä ehdokkaiden järjestys määräytyy henkilökohtaisen äänimäärän perusteella.

Tasatilanteiden ratkaiseminen

Vaalilain 90 §:n mukaisesti jos äänimäärät tai vertausluvut ovat yhtä suuret, niiden keskinäinen järjestys ratkaistaan arpomalla. Mahdolliset tasatilanteet tarkistetaan tuloslaskentajärjestelmästä saatavalta raportilta. Ensin arvotaan ehdokkaiden äänimäärien tasatilanteet ja mikäli tämän jälkeen ilmenee ryhmittymien välisten vertauslukujen välisiä tasatilanteita, arvotaan niiden keskinäinen järjestys. Tasatilanteet voidaan arpoa vaalitietojärjestelmän arvontatoimintaa käyttäen tai manuaalisesti. Manuaalisestikin suoritettun arvonnatulos tallennetaan joka tapauksessa tuloslaskentajärjestelmään.

Vaalien tuloksen määrittäminen

Keskusvaalilautakunta vahvistaa

- kunkin ehdokkaan saamat äänimäärät ja vertausluvut
- mahdollisten arvontojen tulokset
- mitättömien äänien määrän
- äänten kokonaismäärän eli hyväksytyjen ja mitättömien äänien määrän yhteensä.

Vaalilain mukaisesti keskusvaalilautakunta kirjoittaa kaikkien ehdokkaiden nimet heidän vertauslukujensa suuruuden mukaiseen järjestykseen. Tästä nimisarjasta valitaan sarjan alusta alkaen niin monta ehdokasta kunnan valtuutetuksi kuin kunnassa on valtuutettuja. Inarin kunnan valtuustoon valitaan toimikaudeksi 2025-2029 yhteensä 27 valtuutettua.

Kuntalain 17 §:n mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen kuntavaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi. Yhteislistan ulkopuolella olleen valitsijayhdistyksen ehdokkaana valitulla valtuutetulla ei ole varavaltuutettua.

Vaalien tuloksen julkaiseminen

Vaalilain 95 §:n mukaan keskusvaalilautakunnan on viipymättä:

- 1) julkaistava vaalien tulos laittamalla sen sisältävä pöytäkirja valitusosoituksineen kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululle seitsemän päivän ajaksi. Jos ilmoitustaulua ei ole, pöytäkirja valitusosoituksineen julkaistaan kunnan verkkosivuilla.
- 2) annettava luettelo valtuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään valtuustolle ja tiedotettava siitä sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset kunnassa saatetaan tiedoksi sekä
- 3) annettava tieto vaalien tuloksesta oikeusministeriölle sen määräämällä tavalla.

Oikeusministeriö on määrännyt, että tulos vahvistetaan kuittaamalla se vaalitietojärjestelmään.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta

- 1) ratkaisee kuntavaalin osalta mahdolliset ehdokkaiden väliset tasatilanteet
- 2) ratkaisee kuntavaalin osalta mahdolliset ehdokkaiden väliset vertauslukutasatilanteet
- 3) tallentaa kuntavaalin äänestäneiden lukumäärät kansalaisuusryhmittäin
- 4) julkaisee vaalien tuloksen laittamalla sen sisältävän pöytäkirjan valitusosoituksineen kunnan verkkosivuilla julkaistaviin kuulutuksiin seitsemän päivän ajaksi
- 5) antaa luettelon valtuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään valtuustolle ja tiedottaa siitä kunnan verkkosivuilla sekä
- 6) vahvistaa vaalien tuloksen oikeusministeriölle kuittaamalla sen valmiiksi vaalitietojärjestelmään.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Keskusvaalilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteenä kuntavaalien 2025 tulosraportti: Valitut valtuutetut ja varavaltuutetut vertausluvuittain ja sekä muut kuntavaalien tulosraportit.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.